

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 16 stycznia 2025 r.

Poz. 681

UCHWAŁA NR 19.377.2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE

z dnia 27 sierpnia 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr V/24/2024 Rady Gminy w Trojanowie z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, a także wskazania naruszenia prawa

Na podstawie art. 91 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 3 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Orzeka o nieważności w części uchwały Nr V/24/2024 Rady Gminy w Trojanowie z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, tj. § 3, z powodu istotnego naruszenia art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.), art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.).

2. Wskazuje, że w pozostałym zakresie uchwała Nr V/24/2024 Rady Gminy w Trojanowie z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, została wydana z naruszeniem prawa, tj. art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

§ 2. 1. Na niniejszą uchwałę, w zakresie w zakresie orzeczenia nieważności w części, o którym mowa w § 1 ust. 1 niniejszej uchwały, Gminie Trojanów służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

2. Na niniejszą uchwałę, w zakresie wskazania naruszenia prawa, o którym mowa w § 1 ust. 2 niniejszej uchwały, Gminie Trojanów nie służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 13 sierpnia 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr V/24/2024 Rady Gminy w Trojanowie z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Badaną uchwałą Rada Gminy w Trojanowie zarządziła na terenie Gminy Trojanów pobór podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa.

W § 3 badanej uchwały organ stanowiący Gminy Trojanów postanowił, cyt. „Inkasenci pobierają należności z tytułu podatków wymierzonych przez Gminę Trojanów od dnia poboru druków kwitariuszy z Urzędu Gminy Trojanów do dnia terminu płatności podatków włącznie”. Zdaniem Kolegium Izby określenie czynności technicznych i sposobu poboru należności wychodzi poza uprawnienia rady gminy określone w:

- art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, zgodnie z którym rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso;
- art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego od osób wymienionych w ust. 2 w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso;
- art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Naruszenia wskazane w rozstrzygnięciu nadzorczym mają charakter istotnego naruszenia prawa. Podkreślenia wymaga bowiem, iż przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej (por. wyrok NSA z 8 maja 2013 r. II GSK 299/12). W orzecznictwie sądów administracyjnych i nauce prawa nie budzi wątpliwości reguła interpretacyjna administracyjnego prawa materialnego, zgodnie z którą dozwolone jest tylko to, co wynika z przepisów prawa (por. wyrok NSA z 19 marca 2008 r. II GSK 427/07; wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 września 2022 r. V SA/Wa 1803/22).

Ponadto w toku prowadzonego postępowania nadzorczego Kolegium Izby, na podstawie przedłożonego do Izby wyciągu z głosowania z dnia 9 sierpnia 2024 r. badanej uchwały, ustaliło, że w głosowaniu nad badaną uchwałą uczestniczyły osoby będące jednocześnie radnymi gminy i inkasentami wymienionymi w § 2 badanej uchwały jako inkasenci podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych w sołectwach: Ruda, Wola Życka i Życzyn. Osoby ze wskazanych sołectw oddały ważne głosy – „wstrzymujące się”.

Zgodnie z art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, radny nie może brać udziału w głosowaniu rady ani komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Jak wskazał WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 17 maja 2016 r. II SA/Wr 229/16, cyt. „Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu”.

Kolegium Izby zwraca uwagę, że badana uchwała, która wyznacza na inkasentów radnych dla miejscowości Ruda, Wola Życka, Życzyn z prawem do wynagrodzenia za inkaso, dotyczy bezpośrednio ich praw o charakterze majątkowym.

Nad badaną uchwałą głosowało 15 radnych z 15 obecnych uprawnionych do głosowania. W ocenie Kolegium Izby, wynik głosowania nad projektem uchwały, tj. 12 głosów „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymało się”, świadczy o tym, że udział w głosowaniu radnego, który powinien wyłączyć się z głosowania (a nie wstrzymać się od głosu), nie miał wpływu na podjęcie badanej uchwały. Tylko wówczas, gdy radny uczestniczy w głosowaniu, od udziału, w którym powinien się wyłączyć, a jego głos może mieć realny wpływ na wynik głosowania, należy to głosowanie i podjętą uchwałę uznać za sprzeczne z prawem, a w konsekwencji uznać uchwałę za nieważną (tak: wyrok WSA w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2011 r. II SA/Bk 16/11).

W ocenie Kolegium Izby, w tej konkretnej sytuacji nie doszło do istotnego naruszenia prawa, ponieważ uczestnictwo radnych w głosowaniu, wbrew zakazowi wynikającemu z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, nie przesądziło o ich wyborze na inkasentów.

Zdaniem Kolegium Izby wskazana nieprawidłowość stanowi naruszenie prawa, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w myśl którego w przypadku nieistotnego

naruszenia prawa w uchwale lub zarządzeniu Izba nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, lecz ogranicza się do wskazania, że wydano je z naruszeniem prawa.

Z podanych powodów, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski